

"ישיבישע בלאט" "לאמדעס" ב"דף הוימ" בשו"ת ומ"מ

דהא אנא רוב ששת וכו', עי' בעה"מ ורמב"ן במלחמות, ועי' ש"ך ע' טז.

בענין כל האומר לא לויית וכו', עי' רעק"א שו"ת קמא קמט', ועי' ב"ב ו. ושם תוס' וראשונים, ברמב"ם טו"ט ו' ג' ובמפרשים שם, ושם הלכה ז' ושיעורי ר"ש שם בב"ב.

התשובות מעבר לדף

בס"ד

התשובות

השתדלנו להביא את תמצית דברי המפרשים, מלבד אלו המובאים בגמ' כמו תוס', מהרש"א רש"ש וכדו'

1. כן הקשה התומים (צה' ו') והוכיח מכאן דמיגו לא מהני לפטור משבועת היסת, ועי' רעק"א מה יעשו החולקים, ועי' נחל יצחק (עח' ו' ג') דיתכן שבזה גופא נחלקו ב' הלישנות, מה גדרה של שבועת היסת והאם ייפטר ממנה ע"י מיגו.

2. החילוק הוא פשוט בין אינו יכול לאינו רוצה, ועי' קוב"ש ח"ב ז' סק"ב.

3. כן הקשה הקוב"ש ח"ב ג' ז', וביאר דס"ל לרש"י דמה שטוענין ליתומים כל מה שיכל האב לטעון אינו בגלל כוח הטענה שהיה לאבא שכביכול יורשים אותו, אלא הכוונה שהם עומדים במקומו וכל זכויות הטענה של נתבע יש להם.

4. בראשונים נחלקו בזה דברשב"א והריטב"א כתבו כצד הראשון, ואילו בר"ן (על הרי"ף במשנה) כתב כצד השני, ויש כמה נ"מ בדבר כמו האם מודה בפני עדים גם צריך לפרוע בעדים, וכן אם יכול להתנות אחר ההלואה, ועי' מל"מ טו"ט טו' א'.

ע"ב

1. כן הקשה הנתיבות כ' א' וביאר דכיון שזוהי עדות לטובתו ליכא הודאת בעל דין, רק קשה שממ"נ א"א להאמין לעדות, וביאר ר"ש שקאפ (כתובות ז') שכיון שהודאת הלווה שלא פרע היתה קודם עידותו, לא קבלו עידותם על מה שפרע.

לע"נ הרב חיים בן ציון בה"ג רבי משה זצ"ל נלב"ע טו' כסלו תשע"ח להנצחות והארות 0527652935, או 7652935@gmail.com לקבלת הדף במייל שלח בקשה לכתובת זו, והדף יישלח אליך בל"ג מידי יום.

חדשו נפתח קו טלפון בו ניתן לשמוע את השאלות והתשובות מידי יום -
0795255901

השאלות ינתנו מידי בוקר - התשובות, בשעות אחה"צ, בקרוב יהיה ניתן להשאיר תשובות.

דף מא.

- הכא הוא דאיכא דררא דממונא, אבל התם דליכא לא, וקשה כל שטוען פרעתי יהיה נאמן במיגו שיכול לומר לא לויית ויפטר משבועה?
- בדאורייתא נחתינן לנכסי, וקשה דלקמן מז. נחלקו באינו יכול להשבע אי משלם?
- תוד"ה וכו', הוכיחו שתקנת הבא להפרע מנכסי יתומים לא יפרע אלא בשבועה אינה קשורה לתקנת שבועת היסת, אמנם רש"י כתובות פז. ביאר שזה מאותו דין עיי"ש, וקשה איך יישבו קושיית התוס' דמבואר שם (פו:) דגם אם האב פטור משבועה יכולים בניו להשביעו?
- אמר ר"י אמר רב אסי המלוה את חברו בעדים צריך לפרועו בעדים, ויל"ע מה הטעם האם הוי שיעבוד יתר בחוב שאינו פרוע עד שיהיה בפני עדים, או שהוזהר כמתנה שאינו נאמן על פירעונו עד שיביא עדים על כך?

תוד"ה ומאן, כתבו דלהלכה הוא ספק אי הלכה כל"ק או כל"ב, ועי' רי"ף וראשונים שהוכיחו מגמרא ב"מ ה. גבי ההוא רעיא דהלכה כל"ק.

בדרבנן מפכינן, ובדין שבועת הנוטלין אי מפכינן או לא, עי' ש"ך פל' ל' שהביא בזה מחלוקת רש"י והרי"ף בכתובות פז, ועיי"ש רמב"ן ובחי' ראל"ל פד' ביאר ששבועת הנוטלין אינו חיוב שבועה, אלא אפשרות של נטילה ע"י שבועה ועיי"ש עוד, ולגבי שבועת המשנה, עיי"ש בש"ך ס"ק לא, ובדרישה שם סעי' כב'.

בדאורייתא שכנגדו חשוד על השבועה אפכינן ליה שבועה ושמו אאיך, והא דלא אמרינן מתוך ויטול שכנגדו בלי שבועה עי' תוס' ב"מ ה. שני תירוצים, ועי' קצה"ח עה' יא' ל"מ ביניהם, עי' רש"ש שם, וחי' הגר"ט ב"מ קמב', וחי' ראל"ל פל' ב"ד, וחזו"א חו"מ ט' ג', עיי"ש לענין שבועה דרבנן למה אין מתוך כשהמחוייב חשוד.

ואי צורבא מרבנן הוא וכו', עי' רש"י, שלא משביעם ולא מגבים, ועי' בעל התרומות (שער כא' ח"א ב'), ועי' גידו"ת שם ושער המשפט פל' ט', ובר"ן כתב דת"ח אי תפס לא מפקינן, ועי' ראל"ש סימן י' וב"י ודרישה סי' פב', ועי' חזו"א חו"מ י' סק"ה.

ע"ב

1. רבא אמר כל האומר לא לוייתי כאומר לא פרעתי, וקשה הא כיון שהמלוה אומר ששקר העידו על הפרעון אין יהיו נאמנים על ההלואה הא עדות שבטלה מקצתה בטלה כולה?

תוד"ה תיובתא דשמואל, ודעת הרמב"ן והר"ן דנאמן במיגו, ודעת החולקים עי' ברשב"א ובר"ן ועי' מ"מ מל"ל א' טו', ונ"מ בין השיטות עי' ש"ך חו"מ קל"ג ב', ואמרי בינה סה.

תוס' שם, ועי' ראשונים ורי"ף שגרסו למסקנא אינו נאמן, עי' מהרש"א ועי' ריטב"א, ורמב"ם וראב"ד מל"ל טו' א' באריכות, וכן לגבי באפי ראובן ושמעון, ועי' ש"ך ע' יד-טו, אבן האזל שם.

אזל פרעיה בין דיליה לדילי, ורי"ף גרס פרעיה בהדי סהדי ומכאן הוכיח כשיטתו, ועי' רמב"ם וראב"ד שם הלכה ב', ועי' ש"ך ע' טו-יח, עי' רמב"ן ורשב"א, ש"ך עא' יב-יג, תומים וקצו"נ שם.